

Besöksdatum
SAMnr

Lantbrukarens namn
Adress
Postnr Postort

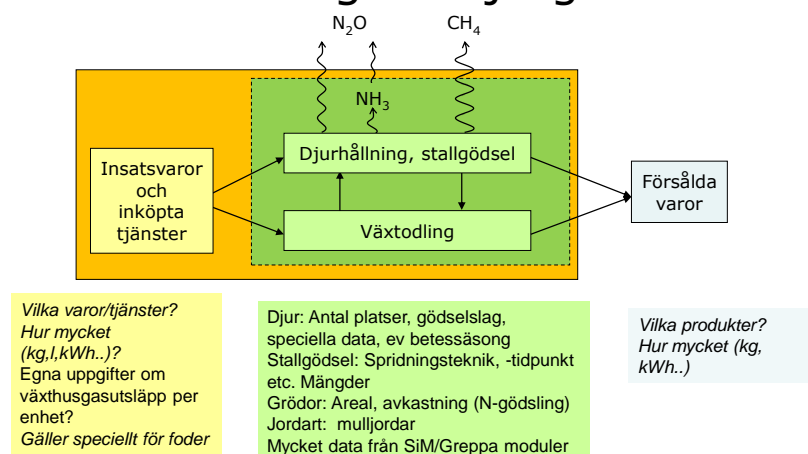
Klimatkollen (20B)

Hej!

Här kommer en sammanställning från vårt besök på gården.

Syftet med Klimatkollen är att du ska få en grov uppskattning av gårdens utsläpp av växthusgaser, det skall ge en bild av vad som är "stort och smått" på gården och ge en vägledning till fortsatt klimatrådgivning. Bilden nedan visar vad som togs med i beräkningarna vid klimatkollen.

Datainsamling för djurgård

Maria Berglund, HS Halland

Möjligheter till förbättringar/förändringar på din gård

Du har idag bra kontroll på såväl inköp till gården som djurens produktion och hälsa. Dina mjölkkor har en mycket bra avkastning på en liten mängd kraftfoder (< 0,3kg ts/kg ECM). Det är framförallt växtodlingen som behöver gås igenom. Det vore intressant att få räkna mer ingående på din gård, hur stora växthusgasutsläppen är i olika delar och hur skillnaderna är mot andra gårdar. Inkalvningsåldern var för år 2010 24,5 månader och mjölkavkastningen är 1500 kg ECM över medelavkastningen i Halland. Dessutom är fett- och proteinhalter mycket bra för en ekologisk gård och för en gård med denna höga avkastning. Kalvningsintervallet låg på 13,5 månader 2010 och runt 14 månader 2009. Troligtvis är det färre förändringar till det bättre som kan göras på din gård, utan vi kan kanske lära oss från dig och din produktion. Det vi främst ser möjligheter till förbättring är:

Rådgivarens namn och telefonnr

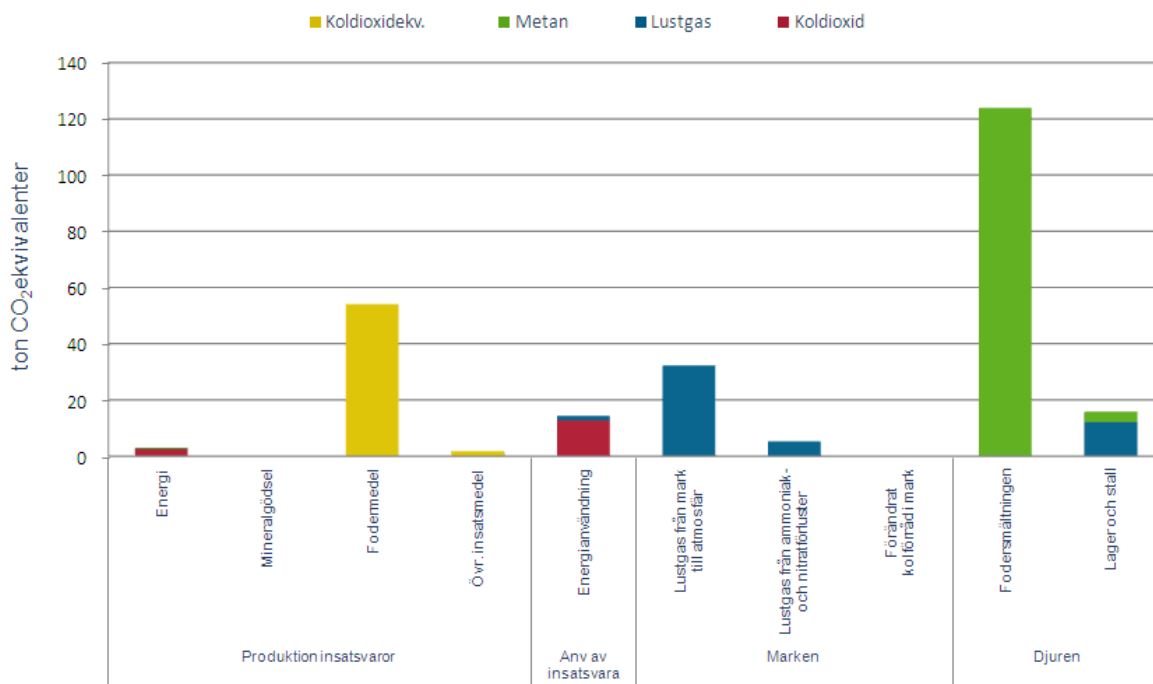
- › Genomgång av växtodlingens avkastning på gården
- › Stallgödselanvändning

Bakgrundsbeskrivning

Gården bedriver ekologisk mjölkproduktion med 27 mjölkkor i uppbunden besättning. Kor och kvigor har en lång betesperiod, närmare 6 månader och korna rastas under stallperioden 2 ggr/vecka. Arealen är endast på drygt 31 hektar, vilket gör att relativt mycket foder köps in till gården. Produktionen är mycket hög på gården 11 500 kg ECM för 2010. Gården har varit med i Greppa Näringen sedan 2002.

Resultat från Klimatkontrollen

En sammanställning av växthusgasutsläppen från gården finns i bilaga 1. Klimatkollen ger en ”bild” av hur växthusgasutsläppen ser ut på gården. Diagrammet visar var på din gård som växthusgasutsläppen sker och i vilken omfattning. Vi kan inte utläsa i diagrammet om gården är bra eller dålig ur klimathänseende. I kommande rådgivningar kan vi gå mer på djupet och föreslå mer konkreta åtgärder för att minska växthusgasutsläppen i utfodring eller växtodling. Du är en av de första gårdarna där det görs en klimatkoll, därför är det svårt att lämna jämförande värden. De största utsläppen står som väntat djuren för genom fodersmältningen (metan). De totala växthusgasutsläppen från gården hamnade vid beräkningen på 250 ton koldioxidekvivalenter. Den största delen (49%) kommer från djurens fodersmältning, följt av utsläpp från inköpt foder (22%), lustgasutsläpp från marken (13%), gödsellagringen och utsläpp från energi vardera 6%. Om växthusgasutsläpp fördelas på antalet kg levererad mjölk blir värdet 0,89 kg CO₂-ekvivalenter per kg om allt läggs på mjölken och 0,76kg CO₂-ekvivalenter per kg om vi fördelar en del på kött från mjölkkena (15 %). Detta är ett nyckeltal som kan användas på mjölkgårdar av samma typ som er. I den internationella sammanställningen som vi visade (FAO 2010) ligger västra Europas mjölkgårdar på ett värde runt 1,3 kg CO₂-ekvivalenter per kg mjölk. För Sveriges del finns en siffra på 1,0 kg CO₂-ekvivalenter per kg levererad mjölk. Du ligger enligt detta sätt att beräkna, klart under medel.

Bilden visar växthusgasutsläppen på din gård för år 2010

Detta diskuterade vi:

Svenskt jordbruk stod 2009 för ca 15 % av Sveriges totala växthusgasutsläpp. Ungefär hälften av jordbrukets klimatpåverkan utgörs av lustgas, men på djurgårdar utgör metan den största andelen av utsläppen.

Vad är ton koldioxidekvivalenter?

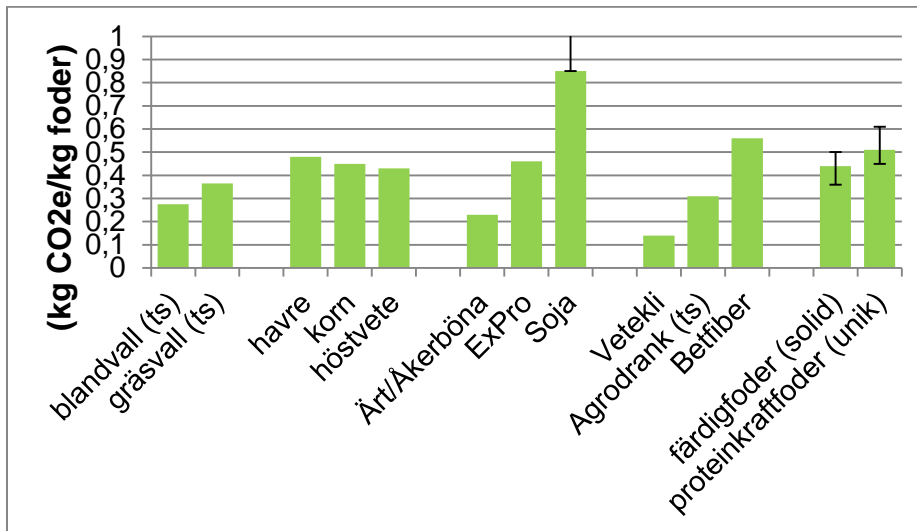
Olika växthusgaser har olika stor inverkan på klimatet. För att kunna jämföra olika växthusgaser räknas de om till kg koldioxidekvivalenter (kg CO₂-ekv). Det är samma typ av omräkning som behövs för att kunna jämföra olika valutor. Lustgas är en nästan 300 gånger kraftigare växthusgas än koldioxid och metan är 25 gånger kraftigare.

1 kg koldioxid = 1 kg CO₂-ekv
1 kg metan = 25 kg CO₂-ekv
1 kg lustgas = 298 kg CO₂-ekv

Vid beräkning av växthusgasutsläppen på gården tar vi även hänsyn till den klimatpåverkan som har skett innan produktionsmedlen kommer till gården. Det beror på att klimatpåverkan är GLOBAL (d v s det spelar ingen roll vart utsläppen sker, inverkan på klimatet blir den samma).

Miljöpåverkan från kväveutlakning och fosforövergödning sker därmed lokalt och därför brukar vi koncentrera oss på gården när vi diskuterar övergödningsfrågor.

Fodret som köps in till gården har en klimatpåverkan med sig i "bagaget" i form av utsläpp som skett där fodret odlats och vid produktion av insatsvaror till växtodlingen. Vissa foderfirmor uppger en påverkan på sina foder. I diagrammet nedan visas hur olika råvaror påverkar klimatet.

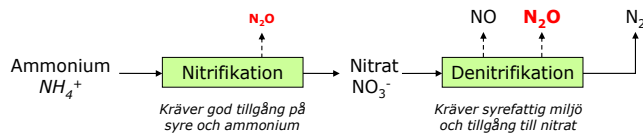
Vi diskuterade fodrets del av växthusgasutsläppen. Det går att uppskatta hur stor klimatpåverkan olika foderslag ger upphov till från databaser där hänsyn tas till gödsling, avkastning, transporter mm. När jag lägger ihop inköpt och eget foder, drar ifrån 10 000 kg för kvigorna får jag fram 0,28 kg kraftfoder per kg ECM, vilket får anses vara en **mycket** bra siffra! (det finns en "gammal" norm om att ligga under 0,38 kg ts kraftfoder per kg ECM). I Individ RAM ligger vi ungefär 0,29 kg i snitt under ett år.

Klimatpåverkan av det egenproducerade fodret kan vara lite svårt att särskilja i diagrammet över gårdens växthusgasutsläpp. Utsläppen från växtodlingen kommer dels från produktion och användning av insatsvaror (gödsel, diesel, el etc.) och dels som lustgas från marken. För gårdar med relativt liten areal blir dessa staplar relativt små eftersom mycket foder köps in och utsläppen från inköpt foder därmed blir högre.

Energianvändningen på gården är viktig att hålla koll på. Elanvändningen ligger på cirka 0,11 kWh per kg levererad mjölk. Enligt en studie på 45 mjölkgårdar i Sverige är medelvärdet för elanvändningen 0,154 kWh/kg mjölk, med en mycket stor variation (0,099-0,333). Vi konstaterade att gården är för liten för en biogasanläggning. För stora gårdar över 100 djurenheter finns möjlighet att få bidrag till energikartläggning. Länsstyrelsen kommer att ordna träffar med energirådgivning framöver. Den 29:e mars är det en sådan på Lilla Böslid. Bildning av lustgas kan vara svårt att förstå, nedanstående bild som vi visade vid besöket kan förklara en del. Det viktiga för er del är att se till att marken är väl-dränerad samt att se till att det inte finns för mycket lättillgängligt kväve i marken efter odlings säsongen för att minimera lustgasavgången.

Lustgas bildas från kväve

Högre risk för lustgasavgång om:

Mycket lättillgängligt kväve OCH

Våta förhållanden med dålig syretillgång OCH

Mycket lättnedbrytbart organiskt material

Maria Berglund, HS Halland

Framtida rådgivning

- › Miljöavstämning med Växtnäringsbalans (1B)
- › Grovfoderrådgivning

Det kommer att framställas nytt material och det kommer att komma kurser och gårdsvandringar om klimatet. Framöver kommer så gott som alla rådgivningar i Greppa Näringen att ha ett klimatinslag och det kommer att tas fram nyckeltal och jämförelsevärden så att gårdar lättare kan jämföras med varandra. Vi bestämde inget nytt datum för uppföljning av rådgivningen, men jag kommer att kontakta dig om någon vecka. Hör gärna av dig med frågor. I bilaga finns resultat och diagram från beräkningen av utsläpp av växthusgaser.

Vänliga hälsningar

Rådgivarens namn

Adress

Telefonnr

E-mail

Lägg in
länsstyrelsens
logotyp

Rådgivarens namn och telefonnr